

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/401

KARAR NO : 1981/325

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nı 13/b maddesinde yer alan bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Ör ve arkadaşları

O L A Y : 27.5.1977 günü hakkında adam öldürmeye iştirak suçundan gıyabi tutuklama kararı bulunan Osman Yurdakul'un Tukaş Fabrikası arkasındaki evine zabıtaca yapılan baskında, Osman Yurdakul ile birlikte yine adam öldürmeye iştiraktan gıyabi tutuklu bulunan Mehmet Ör, Necip Baysallı, Hüseyin Taşkın adındaki sanıklarla İrfan Huyutemiz, Zafer Başsavri, Ender Öndeş, Erol Özcan ve Metin Sert birlikte ele geçirilmişlerdir. Evde yapılan aramada 4 adet tabanca ile 7 adet hazırlanmış bomba bulunmuştur. Tahkikat sonucunda sanık Mehmet Ör bombalar ile T 340176 seri numaralı 9 mm. çaplı Brovnihg marka tabancanın kendisine ait olduğunu ve Diyarbakır'dan Turgutlu'ya Osman'ın evine getirdiğini söylemiş, sanık Osman Yurdakul 7.65mm. çapındaki 70095 numaralı tabancanın, sanık Ender Öndeş Manisa öğrenci olayında kullandığı 7.65mm çapındaki 1952 model Baretta marka tabancanın ve Erol Özcan'da 9mm çapında İspanyol yapısı Star marka 1281878 numaralı tabancanın kendilerine ait olduğunu ve ruhsatsız olarak bulundurup taşıdıklarını beyan etmişlerdir.

Bilirkişi incelemesi sonucunda bomba ve silahların 6136 sayılı Yasa'ya aykırı olduklarının saptandığı, sanıkların bu suretle ülke içinde ruhsatsız olarak ve ideolojik amaçla bomba yaptıkları, toplu silah naklettikleri, bunun için önceden anlaşıp birleştikleri ileri sürülerek Turgutlu C.Savcılığı'nca sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 64/1. maddesi aracılığı ile 264/1., 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istenmiş ve haklarında asliye ceza mahkemesine kamu davası açılmıştır.

Manisa Asliye Ceza Mahkemesi, 8.7.1977 gününde, 1977/234-202 sayı ile; sanıklara atılı suçun toplu olarak işlenmesi gözönüne alınarak sanıkların suçlarının subutu halinde 6136 sayılı Yasa'nın değişik 12. maddesi ile Türk Ceza Yasası'nın 264/1. maddesi uyarınca cezalandırılmaları gerektiği, bunun için ağır ceza mahkemesinin görevine girdiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Manisa Ağır Ceza Mahkemesi, 18.6.1980 gününde, 1977/236 esas, 1980/207 karar sayı ile; sanıklara yüklenen suçların siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri kapsamına girdiği,

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, 9.9.1980 gününde,

1980/138-76 sayı ile; sanıklara yüklenen suçların, sıkıyönetim bölgesi dışında işlendiği ve görülmekte olan davalarla organik bağının bulunmadığı,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, Manisa Ağır Ceza Mahkemesi ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin, konusu, nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in Askerî Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 12.9.1980 günlü sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önceki bir tarihte, 27.5.1979 gününde Turgutlu'da işlenmiştir.

Dosyada bulunan belgelerin incelenmesinden sanıklara atılı suçların siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu görülmüştür.

Şöyleki; Turgutlu Emniyet Müdürlüğü'nde görevli başkomiser Feyzullah Taştan'ın (D.279) beyanına göre bu kişilerin yasa dışı bir örgütte yer aldıkları ve Yenimahallede arama yapılan yeri örgüt evi olarak kullandıkları, bir çok olaylara karıştıkları, Ağır Ceza Mahkemesi'nde C.Savcısı'nın mütealasına göre ise, adı geçen sanıkların Turgutlu, Manisa ve çevresinde siyasal amaçlı hemen bütün olaylara karıştıkları İzmir Bölgesinde, Manisa yöresinde ve civar yörelerde birçok suçlar işledikleri, kendi felsefelerine uygun yeni bir düzen kurmak eğilimi içinde buldukları, sanıklardan M.Ender Öndeş'in daha önce Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karara bağlanarak Askerî Yargı yerine gönderilen 1980/673-418 sayılı dava dosyasından, sanığın Manisa, Turgutlu ve çevresinde faaliyet gösteren yasa dışı Devrimci Kurtuluş adlı örgütün lider üyelerinden olduğu ve örgütün amacı doğrultusunda çeşitli eylemlerde bulunduğu, öte yandan yine bu günkü gündemde yer alan ve Manisa'da sağ eylemcilerin işledikleri suçlara ait 1981/373 esas sayılı dava dosyasının incelenmesi sırasında, Manisa Emniyet Müdürlüğü'nün C. Savcılığı'nın gizli kaydı ile yazdığı 24.9.1979 günlü, 2240 sayılı Yazıdan, yine bu davanın sanıklarından olan Mehmet Ör'ün "dayı" kot adı ile anıldığı, kasabalılar grubundan MLSPB

(Marksist-Leninist Silahlı Propaganda Birliđi) örgütünün üyesi bulunduğu anlaşılmaktadır

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen sürede işlenmemesine karşın, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde elkonulan Devrimci Kurtuluş ve MLSPB örgütlerine ilişkin davalarla ortak ve genel amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu açık olduğundan aynı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca,

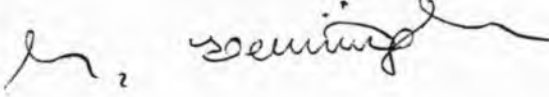
Ayrıca sanıklardan, M.Ender Öndeş'ine ilgili 1980/673-418 ve 1981/64-148 sayılı, Me Met Ör ile ilgili 1980/640-417 sayılı dava dosyaları, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli olduğuna karar verilerek Askerî Yargı yerine gönderilmiş olduğundan CMUK.nun 3. maddesindeki şahsi ve fiili irtibatın varlığı nedeniyle bu davanın da aynı yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 9.9.1980 günlü, 1980/138 esas, 1980/76 karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.5.1981 günü de kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

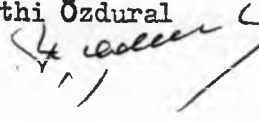
Başkan

Kenan TERZİOĞLU

Üye

Fethi Özdural

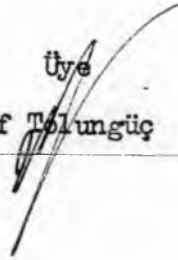
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şekercioğlu

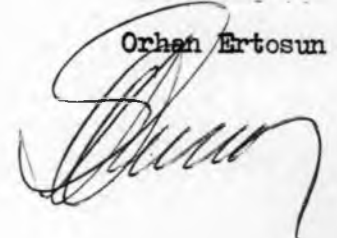
Üye

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

8-9-1981'

t/ç